

دفترچه راهنمای

برد آموزشی

AK5

AMEL

در صورت داشتن سوال در مورد Example ها به email
زیر mail بزنید .

Email : a.h.jarvand@hotmail.com

برای دیدن محصولات جدید به سایت زیر مراجعه کنید :

www.arad-elec.ir

۰۲۱-۳۶۶۲۳۳۱۸

« به نام خدا »

صفحه	فهرست مطالب
۳	فصل اول آشنایی با میکروکنترلر AVR و حداقل مدار لازم برای راه اندازی میکروکنترلر
۶	فصل دوم نحوه ایجاد یک پروژه جدید و پروگرام کردن آن
۹	فصل سوم نحوه ارتباط ، رابط های Housing (سیاه) با برد
۱۰	فصل چهارم آشنایی با LCD کاراکتری و نحوه ارتباط با برد
۱۳	فصل پنجم کار با keypad
۱۴	فصل ششم کار با Stepper motor
۱۶	فصل هفتم کار با RTC با تراشه DS1307

فصل هشتم
کاربا LEDs

۱۸

فصل نهم

نحوه کاربا push button و dipswitch

۱۸

فصل دهم

کاربا آنالوگ به دیجیتال (ADC)

۱۹

فصل یازدهم

کاربا پورت سریال RS232

۲۱

فصل دوازدهم

کاربا keyboard کامپیوتر

۲۳

فصل سیزدهم

کاربا buzzer و Relay

۲۵

فصل چهاردهم

کاربا LCD گرافیکی

۲۷

Instruction	RS	R/W	DB7	DB6	DB5	DB4	DB3	DB2	DB1	DB0	Function	
Display ON/OFF	0	0	0	0	1	1	1	1	1	0/1	Controls the display on or off. Internal status and display RAM data are not affected. 0:OFF, 1:ON	
Set Address	0	0	0	1	Y address (0-63)						Sets the Y address in the Y address counter.	
Set Page (X address)	0	0	1	0	1	1	1	Page (0-7)			Sets the X address at the X address register.	
Display Start Line	0	0	1	1	Display start line (0-63)						Indicates the display data RAM displayed at the top of the screen.	
Status Read	0	1	B U S Y	0	O N / O F F	R E S E T	0	0	0	0	Read status. BUSY 0 : Ready 1 : In operation ON/OFF 0 : Display ON 1 : Display OFF RESET 0 : Normal 1 : Reset	
Write Display Data	1	0	Write Data									Writes data (DB0:7) into display data RAM. After writing instruction, Y address is increased by 1 automatically.
Read Display Data	1	1	Read Data									Reads data (DB0:7) from display data RAM to the data bus.

نرم افزار GLCD TOOLS

همانطور که تا اینجا مشاهده کرده اید تراشه KS0108 فقط برای نمایش تصویر طراحی شده است و فاقد بخش نمایش کاراکترهای استاندارد (حالت متنی) می باشد. برای تبدیل تصاویر به کدهای قابل نمایش بر روی GLCD، می توان از نرم افزار GLCD TOOLS استفاده نمود.

برای شروع کار با نرم افزار GLCD TOOLS دکمه NEW BMP را فشرده و ابعاد تصویر را 128×64 وارد کنید. نکته ای که در استفاده از این نرم افزار وجود دارد این است که برای استفاده از کدهای تولیدی در نرم افزار Codevision باید در بخش File Output Format تنظیمات زیر را انجام داد.

۱. در قسمت Out File Line Header عبارت 0x را وارد نمایید

۲. در جلوی Out File Line Trailer تنها یک ویرگول(,) وارد نمایید.

۳. در جای خالی Format چیزی وارد نکنید.

۴. فضای اختصاص داده شده به Seperator عبارت 0x, را وارد نمایید

فصل اول:

آشنایی با میکروکنترلر AVR و حداقل مدار لازم برای راه اندازی میکروکنترلر

میکروکنترلرهای AVR، ۸ بیتی از نوع CMOS با توان مصرفی پایین که براساس ساختار پیشرفته RISC ساخته شده اند.

که به سه دسته تقسیم می شوند:

۱. ATtiny Tiny AVR

۲. AT90S Classic AVR

۳. ATmega Mega AVR

ATmega32 و ATmega16 دو نمونه خوب و دارای تمامی امکانات یک میکروکنترلر AVR، از سری Mega هستند.

**خصوصیات ATmega16 و ATmega16L و ATmega16A

- دارای ۱۳۱ دستور قدرتمند که اکثر آنها در یک سیکل اجرایی شوند.
- ۳۲ خط ورودی/خروجی قابل برنامه ریزی است.

* حافظه

- ۱۶K بایت حافظه Flash قابل برنامه ریزی
- مجهز به قسمت Boot Loader
- ۵۱۲ بایت حافظه EEPROM داخلی
- ۱K بایت حافظه SRAM داخلی
- قفل قابل برنامه ریزی برای امنیت نرم افزار

* ولتاژهای عملیاتی

- ATmega16L برای 2.7V تا 5.5V
- ATmega16 برای 4.5V تا 5.5V
- ATmega16a برای 2.7V تا 5.5V

* فرکانس های کاری

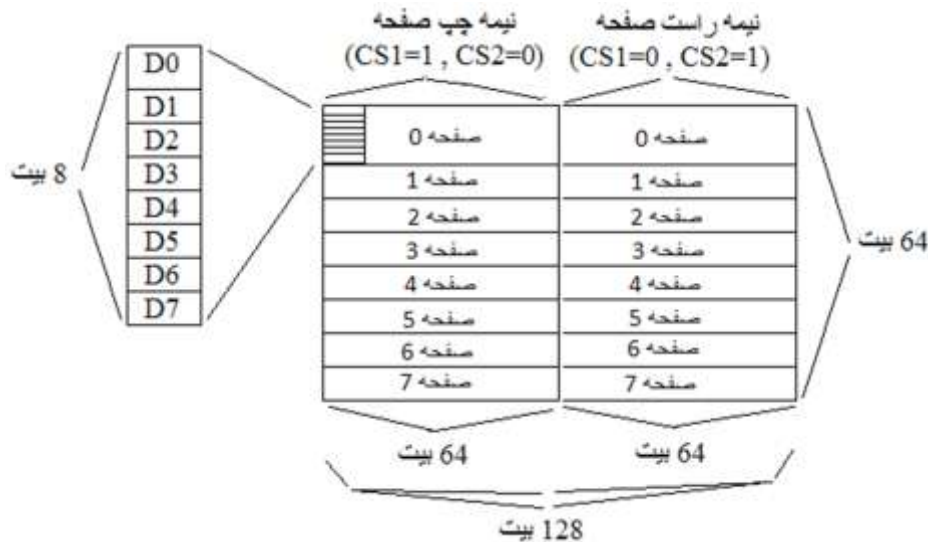
- ATmega16L برای 0 MHz تا 8 MHz
- ATmega16 برای 0 MHz تا 16 MHz
- ATmega16 برای 0 MHz تا 16 MHz

پایه VEE: GLCD توسط مدارهای داخلی خود یک ولتاژ منفی در حدود 9/5 ولت روی این پایه ایجاد می کند. به کمک پایه های VEE و VO و زمین می توان میزان روشنایی صفحه را توسط یک پتانسیومتر کنترل کرد.

پایه های A و K: این دو پایه مربوط به آند و کاتد نور پس زمینه (Back Light)، LCD می باشند که با ولتاژی در حدود ۴.۲ ولت کار می کند.

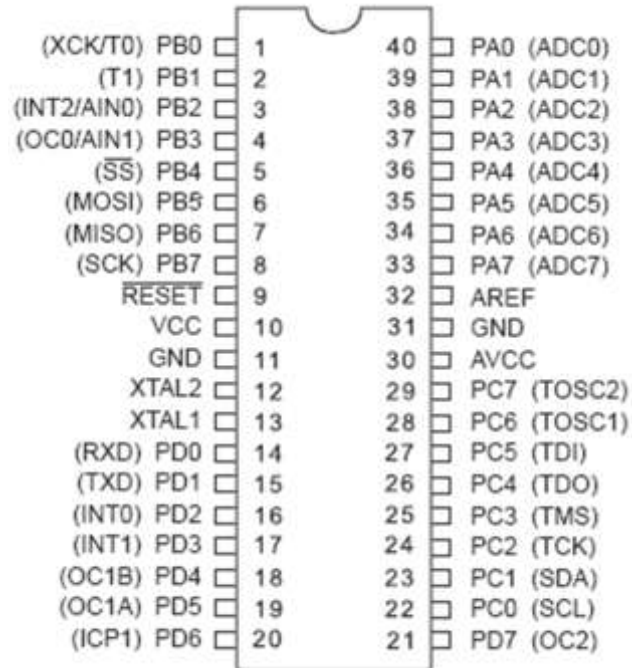
تقسیم بندی صفحه نمایش:

همانطور که اشاره شد LCD گرافیکی مدل GDM12864A از دو تراشه کنترلر KS0108 استفاده می کند. که تراشه اول کنترلر نیمه راست صفحه و تراشه دوم کنترلر نیمه چپ صفحه را بر عهده دارند. در هر لحظه فقط یکی از این دو تراشه قابل دسترسی است که توسط پایه CS1 و CS2 قابل انتخاب می باشند. شکل زیر مطالب فوق را بخوبی نشان می دهد.

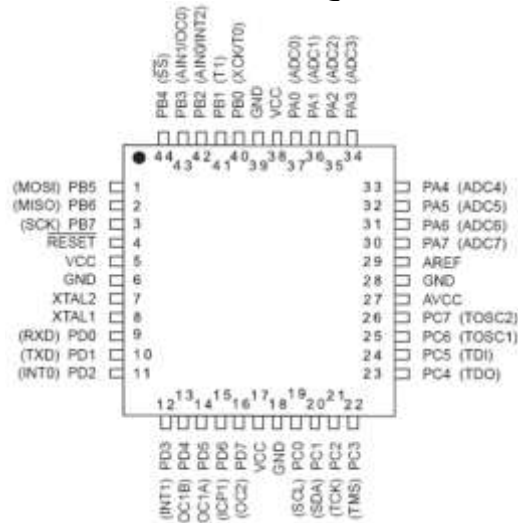

با توجه به شکل صفحه بعد برای دسترسی به هر نقطه از صفحه LCD، با توجه به تعداد پایه های اطلاعات DB0 تا DB7، هر نیم صفحه به هشت صفحه 8×64 نقطه ای تقسیم می شود. در ادامه مجموعه دستورات کار با این خانواده از LCD ها در جدول زیر ارائه شده است.

* انواع بسته بندی
۴۰ - پایه در نوع PDIP

۴۴ - پایه در انواع TQFP و MLF

فصل چهاردهم :
کار با LCD گرافیکی

امروزه GDM12864A پرکاربردترین مدل GDM می باشد. این مدل LCD ماتریسی نقطه ای گرافیکی است که براساس تکنولوژی CMOS ساخته شده است و می تواند ماتریس نقطه ای به اندازه ۶۴ سطر و ۱۲۸ ستون (۸۱۹۲ نقطه) را در حافظه گرافیکی خود ذخیره و به نمایش در آورد. مدل GDM12864A توسط تراشه KS0108 کنترل می شود

شرح پایه های GLCD :

پایه VSS : پایه تغذیه منفی یا زمین

پایه VDD : پایه تغذیه GLCD با ولتاژی بین ۴.۵ تا ۵.۵ ولت

پایه VO : جهت کنترل روشنایی (کنتراست) صفحه

پایه (RS)D/I : اگر $D/I=0$ باشد، رجیستر دستورالعمل انتخاب شده و اطلاعات روی پایه های DB7 تا DB0 بعنوان دستور شناخته می شوند و اگر $D/I=1$ باشد، رجیستر داده نمایش اطلاعات

روی LCD

انتخاب می شود.

پایه R/W : از $R/W=0$ برای نوشتن اطلاعات روی LCD و از $R/W=1$ برای خواندن اطلاعات

داخل حافظه LCD استفاده می شود.

پایه E : از این پایه برای فعال LCD استفاده می شوند.

پایه های DB0 تا DB7 : پایه های گذرگاه داده LCD

پایه های CS1 و CS2 : همانطور که در بخش قبلی گفته شد، تراشه KS0108 دارای ۶۴ کانال خروجی است بنابراین برای کنترل یک LCD از نوع 128×64 نیاز به دو تراشه KS0108 است.

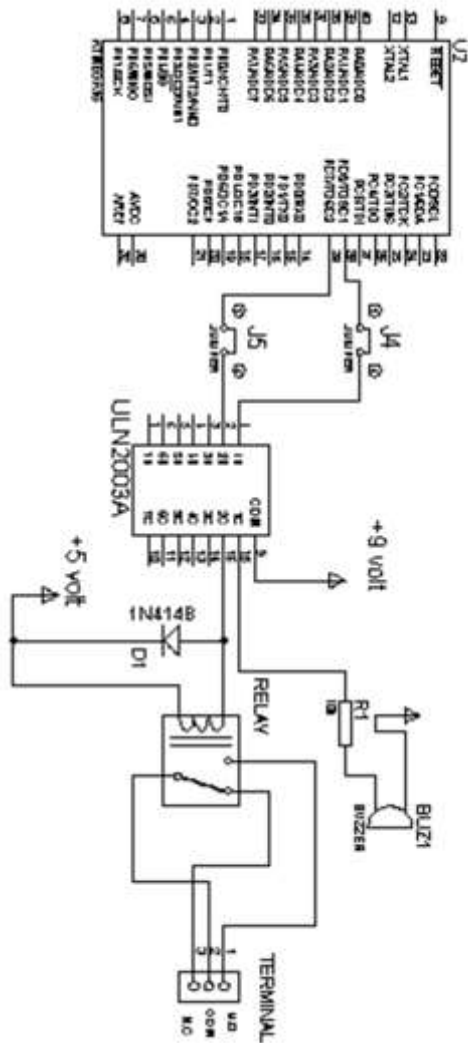
توسط پایه های CS1 و CS2 می توان هر کدام از این تراشه ها را که یکی مربوط به کنترل نیمه راست صفحه و دیگری

مربوط به کنترل نیمه چپ صفحه است انتخاب نمود.

اگر $CS1=0$ و $CS2=1$ باشد، نیمه راست صفحه انتخاب می شود.

اگر $CS1=1$ و $CS2=0$ باشد، نیمه چپ صفحه انتخاب می شود.

پایه Reset : با فعال کردن (Low) این پایه، LCD در وضعیت Reset قرار می گیرد.

**** خصوصیات ATmega32 و ATmega32L و ATmega32a ***

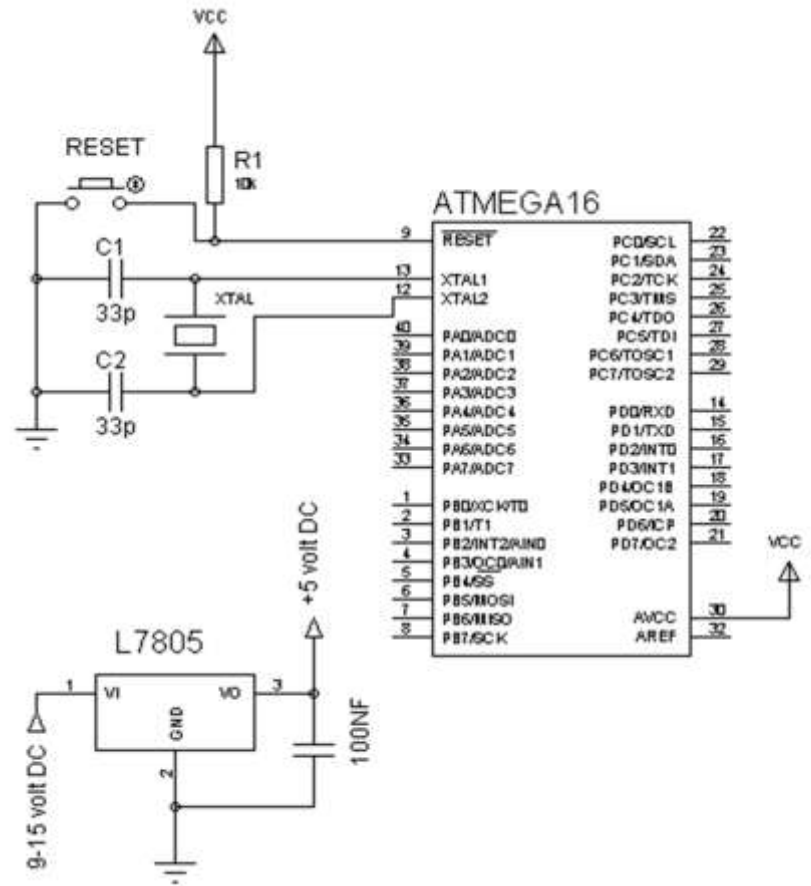
- دارای ۱۳۰ دستور قدرتمند که اکثر آنها در یک سیکل اجرایی شوند.
- ۳۲ خط ورودی/خروجی قابل برنامه ریزی است.

*** حافظه**

- ۳۲K بایت حافظه Flash قابل برنامه ریزی
- مجهز به قسمت Boot Loader
- ۱۰۲۴ بایت حافظه EEPROM داخلی
- ۲K بایت حافظه SRAM داخلی
- * بقیه خصوصیات کاملاً شبیه ATmega16 است.

**** مدار میکروکنترلر بر روی برد آموزشی**

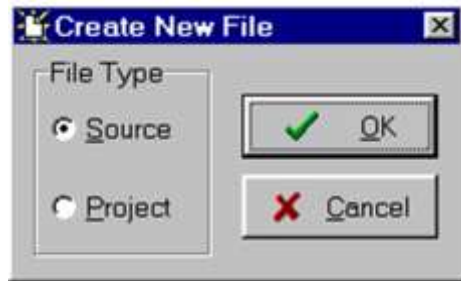
مدار زیر حداقل مدار برای راه اندازی یک میکروکنترلر AVR است.

فصل دوم :

نحوه ایجاد یک پروژه جدید و پروگرام کردن آن

فرض کنید می خواهیم برنامه ای بنویسیم که LEDs را با صفر کردن پایه های PORTA.0 تا PORTA.7 با تاخیر 500 میلی ثانیه روشن کنیم. ابتدا از منوی File، گزینه New را انتخاب کنید و سپس از پنجره باز شده مشابه زیر گزینه Project را انتخاب کنید و دکمه OK را بزنید.

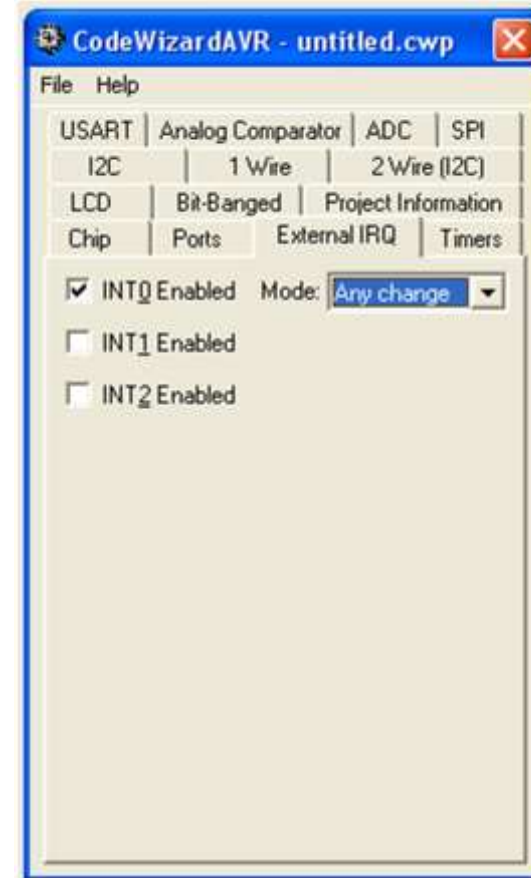

حالا پنجره دیگری مانند زیر باز می شود .

و از شما می پرسد آیا قصد دارید تا از CodeWizard برای تولید پروژه جدید استفاده کنید در این قسمت دکمه Yes را بزنید .

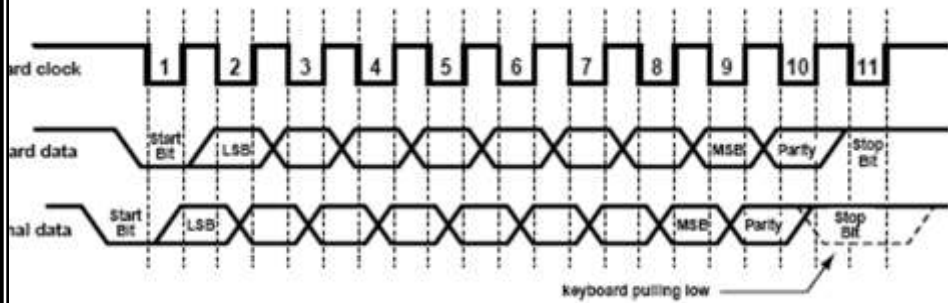
الان پنجره با عنوان CodeWizard مشابه پنجره صفحه بعد باز شده ،

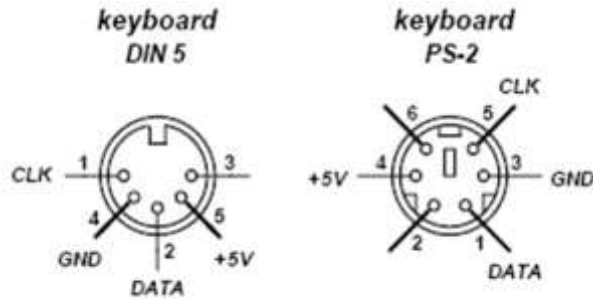
فصل سیزدهم :

کار با Relay و Buzzer

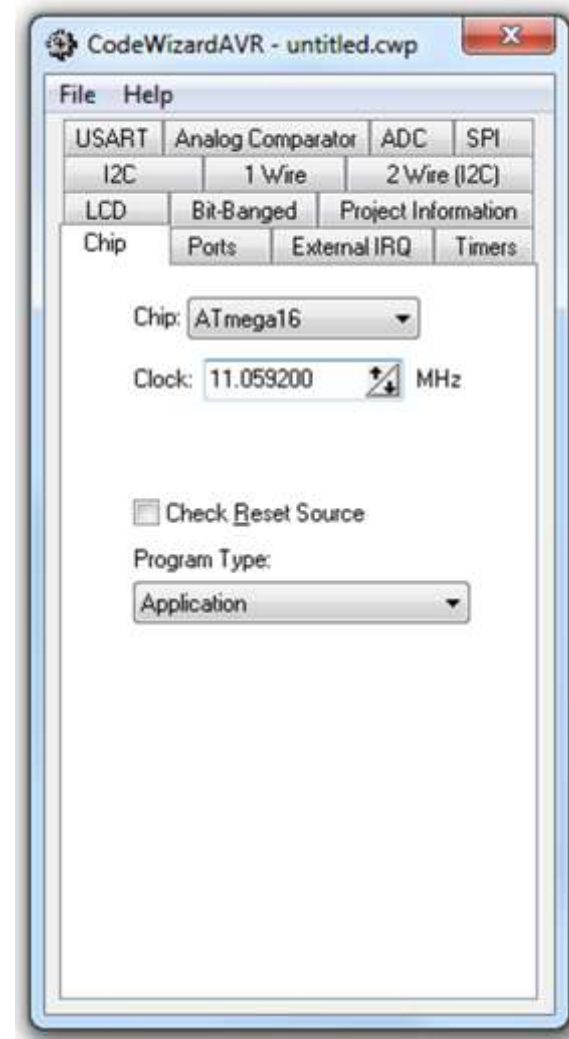
رله روی برد مانند شکل مدار زیر با یک منطقی کردن PORTC.6 در صورتی که J5 وصل باشد ، رله بین وسط ترمینال آبی (COM) را به N.O وصل می کند و در صورت صفر بودن PORTC.6 رله خاموش و COM به N.C وصل است. توجه کنید که D1 یک دیود 1N4148 است و برای جلوگیری از جریان برگشتی رله گذاشته شده است. بازر روی برد مانند شکل مدار زیر با یک منطقی کردن PORTC.7 در صورتی که J4 وصل باشد، بازر کار میکند.

برای مثال در CD:AVR فایل Example.5، برای شروع به کار ابتدا فیش کی برد را به کانکتور PS-2 که به شکل زیر است در روی برد متصل کنید:

در روی برد پایه کلاک (۵ کی برد) به پایه ۲ (INT0) میکروکنترلر و پایه دیتا (۱ کی برد) که به پایه ۱۳ (PORTD.3) میکروکنترلر رفته است. برای تنظیمات اولیه Example.5 در CodeWizard شما باید PORTD.3 را که برای دریافت DATA است به صورت ورودی و برای دریافت کلاک در این برنامه از interrupt0 External (وقفه خارجی صفر) استفاده خواهد شد. شما برای فعال سازی وقفه خارجی صفر در CodeWizard روی لبه External IRQ کلیک کنید و همانند شکل صفحه بعد آنرا تغییر دهید.

در لبه Chip، در قسمت Chip، نوع تراشه را برابر ATmega16 انتخاب کنید. سپس در قسمت Clock، چون کریستال روی برد 11.0592 MHz است شما هم فرکانس 11.0592 MHz را انتخاب کنید. در ادامه به لبه Ports رفته و در قسمت Port A رفته، در قسمت های Bit.0 تا Bit.7، با کلیک بر روی In، آن را به Out تغییر دهید تا PORTA کاملاً خروجی شود. تا اینجا تنظیمات اولیه پروژه به پایان رسید و حالا در پنجره CodeWizard همانند شکل صفحه بعد از منوی File، گزینه Generate, Save and Exit را انتخاب کنید.

کار با keyboard کامپیوتر

کمی بردها برای ارسال اطلاعات خود از پروتکل I2C استفاده می کنند. این پروتکل دارای یک خط دیتا و یک خط کلاک است. این کمی بردها در سه مدار می کنند. که کمی که برد در هر یک از مدارها ارسال می کند متفاوت می باشد. کدهای ارسالی در مدارهای ۱ و ۲ دارای کدهای MAKE و BREAK می باشد. در مدار MAKE هنگام فشار دادن کلید که مربوط به آن ارسال می شود و در مدار BREAK هنگام رها کردن کلید که مربوط به آن ارسال می شود.

کمی برد بعد از اتصال به تغذیه یک تست از خود می گیرد و در صورت سالم بودن تجهیزات آن سه led : Num Lock و Caps Lock و Scroll Lock را برای یک لحظه روشن و خاموش می کند و همچنین کد AA هگز را روی خط I2C به نشانه سلامتی خود ارسال می کند.

* فرم داده ها ارسالی دستگاه خارجی برای راه اندازی کمی برد :

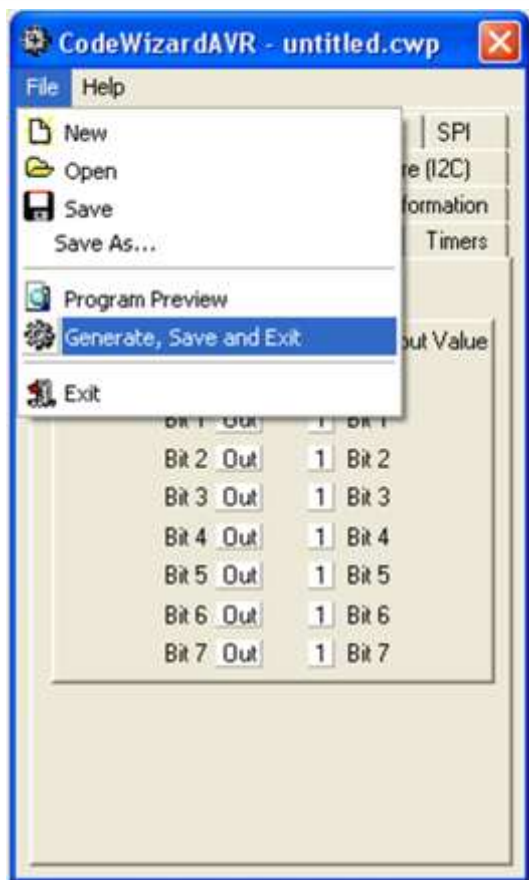
ترتیب اطلاعات ارسال به کمی برد یک بیت شروع (همیشه صفر) و هشت بیت دیتا و یک بیت پریتی فرد و یک بیت پایان (همیشه یک) است. هشت بیت دیتا به این صورت که اولین بیت ارسالی LSB و آخرین بیت هم MSB است.

اگر دستگاه خارجی بخواهد اطلاعاتی ارسال کند باید خط دیتا کمی برد را صفر کند. بعد از انجام این عمل کمی برد به وسیله ارسال پالس های ساعت (کلاک) آمادگی خود را برای دریافت اطلاعات اعلام می کند. دستگاه خارجی متناسب با کلاک اطلاعات خود را بیت به بیت و با فرمت ذکر شده در بالا ارسال می کند.

بعد از اتمام ارسال اطلاعات خط دیتا باید به سطح یک منطقی به نشانه بیت پایان انتقال یابد. در ادامه کمی برد با ارسال کد FE هگز در خواست خود را برای اطلاعات جدید اعلام می کند. اطلاعات در لبه مثبت کلاک توسط کیبرد مورد قبول قرار می گیرد. کمی برد بعد از دریافت اطلاعات ارسالی دستگاه خارجی، کد FA هگز را به عنوان قبول کد (ACK) به استثنای دستورات ECHO و RESET می فرستد.

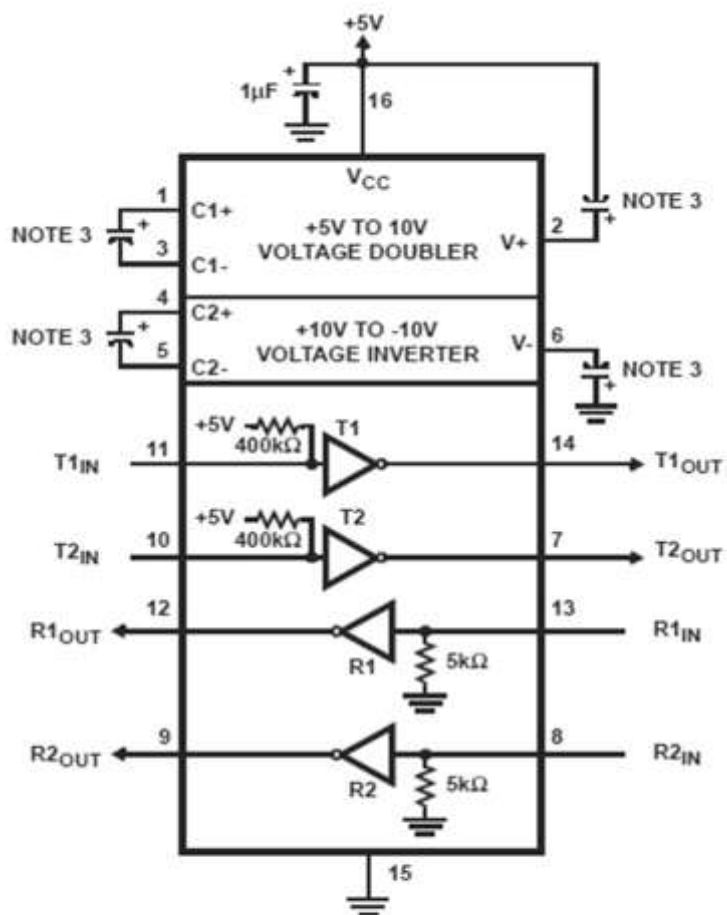
* ارسال داده کمی برد برای دستگاه خارجی :

قبل از ارسال داده، کنترلر کمی برد در ابتدا، هر دو خط کلاک و دیتا را تست می کند تا دارای سطح صفر نباشند. ارتباط در صورت صفر کردن خط کلاک BLOCK می شود. در این صورت کمی برد داده ای را که می خواهد بفرستد در یک بافر داخلی ذخیره می کند. کمی برد فقط در صورتی قادر به ارسال اطلاعات می باشد که هر دو خط کلاک و دیتا در سطح یک منطقی باشند. در این صورت کمی برد برای ارسال اطلاعات، خط دیتا را صفر کرده (برای بیت شروع) و پالس های ساعت را روی خط کلاک ارسال می کند. اطلاعات در لبه منفی پالس ساعت معتبر هستند و در لبه مثبت پالس ساعت تغییر نمی کند.

از پنجره باز شده از شما نامی برای فایل اصلی (Source) پروژه انتخاب کنید. و در قسمت File Name نامی دلخواه بنویسید و دکمه Save را بزنید و در ادامه با همان نام با پسوند های .prj و .cwp برنامه را Save کنید و در ادامه فایل اصلی باز می شود و در قسمت { } while(1) بین دو { } دستورات زیر را بنویسید :

```
PORTA.0=0; // LED1 ON
delay_ms(500);
PORTA.1=0; // LED2 ON
delay_ms(500);
PORTA.2=0; // LED3 ON
delay_ms(500);
PORTA.3=0; // LED4 ON
delay_ms(500);
```


NOTE:

3. Either 0.1μF or 1μF capacitors may be used. The V+ capacitor may be terminated to V_{CC} or to GND.

```
PORTA.4=0; // LED5 ON
delay_ms(500);
PORTA.5=0; // LED6 ON
delay_ms(500);
PORTA.6=0; // LED7 ON
delay_ms(500);
PORTA.7=0; // LED8 ON
delay_ms(500);
```

* توجه کنید بعد از `#include <mega16.h>` باید عبارت `#include <delay.h>` را اضافه کنید. حالا از منوی project، گزینه Configure را انتخاب کنید و در لبه After Make، گزینه Program the Chip را علامت بزنید و دکمه OK را بزنید. در این قسمت برنامه کامل شده است و برای Compile و Program کردن برنامه از منوی Project، گزینه Make را بزنید. برای تعیین نوع پروگرامر از منوی Settings در قسمت Programmer نوع پروگرامر را AVRProg (AVR910) انتخاب کنید و ISP را در قسمت ISP PROG روی برد وصل کنید.

حال می توانید برنامه را بر روی میکروکنترلر پروگرام کنید.

** نکات زیر را لطفا بخوانید:

** help داخل cd را بخوانید.

۱. این برد فقط ATmega16(L) و ATmega32(L) را پروگرام می کند.

۲. کریستال روی برد 11.0592 MHz است و در هنگام استفاده از کریستال داخلی میکروکنترلر (crystal internal)، J1 و J2 (کنار کریستال 11.0592 MHz) را در آورید.

۳. در صورت استفاده از ATmega 16L/32L باید از کریستال داخلی استفاده کنید.

۴. هنگام پروگرام کردن میکرو J4 را در آورید و سعی کنید به پورت B را به LCD و... وصل نکنید.

۵. هنگام پروگرام کردن ادابتور وصل باشد.

فصل سوم:

نحوه ارتباط، رابط های Housing (سیاه) با برد

رابط های housing دارای 8 یا 4 pin که با سیم های آبی و زرد به صورت موازی وصل هستند و این رابط ها برای ارتباط بین میکرو در قسمت P.M (pinheader male) وصل می شوند و طرف دیگر آنها به LEDs و LCD وصل می شود و کاربرد رابط های Housing در روی برد: ۱ عدد رابط Housing (8 pin) برای وصل کردن DIPswitch به میکروکنترلر و

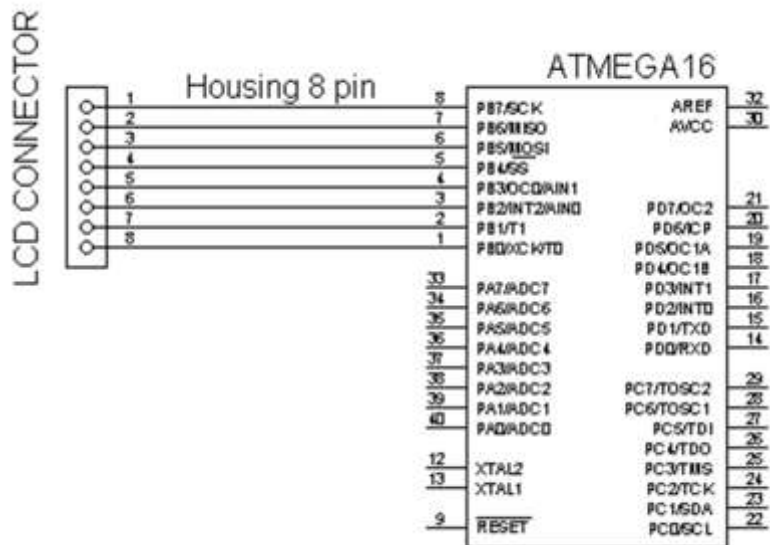
۱ عدد رابط Housing (8 pin) برای وصل کردن lcd connector (ارتباط با lcd 2*16)

به یک port میکرو و ۱ عدد رابط (8 pin) housing برای وصل کردن LEDs به یک port میکرو است.

۱ عدد رابط Housing (4 pin) برای وصل کردن stepper motor (p.0 تا p.3) به 4 pin از یک port میکروکنترلر AVR است.

۱ عدد رابط Housing (4 pin) برای وصل کردن pushbutton (pu1 تا pu4) به 4 pin از یک port میکروکنترلر AVR است.

و با توجه به نقشه راهنمای برد P.F (pinheader female) پین هیدر مادگی است که برای وصل کردن سیم به طور دلخواه به پایه های میکرو به کار می رود.

فصل چهارم :

آشنایی با LCD کاراکتری و نحوه ارتباط با برد

LCD های کاراکتری معمولا ۱۴ یا ۱۶ پایه دارند که وظایف آنها طبق جدول صفحه بعد می باشد :

فصل یازدهم :

کار با پورت سریال RS232

** اتصال AVR به RS232

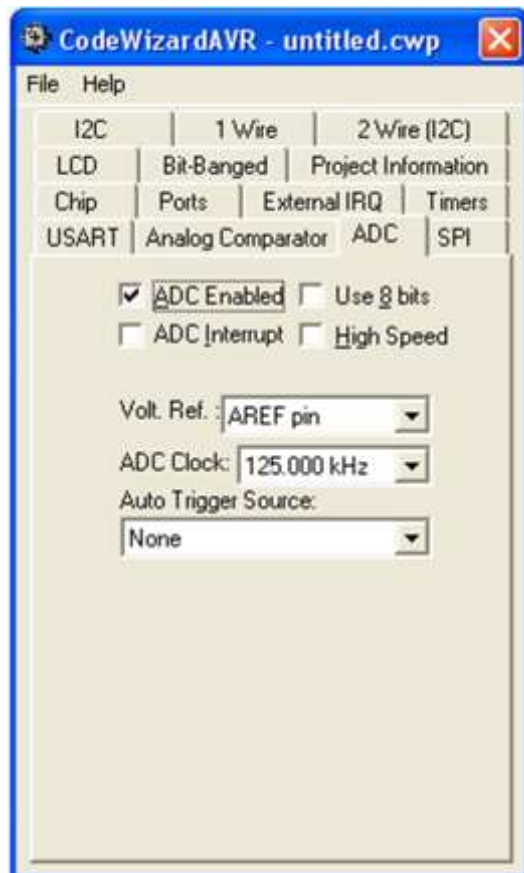
از آنجایی که برای برقراری ارتباط سریال با کامپیوتر باید از RS232 استفاده کنیم ، لازم است تا به نحوی بتوانیم سطوح TTL توسط میکرو و RS232 را به یکدیگر تبدیل کنیم. برای این کار معمولا از دو تراشه MAX232 یا MAX233 استفاده می شود. در میکروکنترلرهای AVR دو پایه با نامهای TXD و RXD وجود دارند که از پایه TXD برای ارسال داده ها و از پایه RXD برای دریافت آنها استفاده می شود.

* تراشه MAX232

برای تبدیل سطوح ولتاژ TTL و RS232 به یکدیگر، می توان از تراشه HIN232 استفاده کرد این تراشه مانند شکل صفحه بعد ، به چهار خازن 1uf نیاز دارد. برای تنظیمات اولیه ارتباط سریال در CodeWizard ، بر روی لبه USART کلیک کنید. برای فعال سازی ارتباط سریال به صورت گیرنده و یا فرستنده به ترتیب گزینه های Receiver و Transmitter را انتخاب کنید.

برای مثال در CD:AVR فایل Example.4 ، ارتباط سریال به صورت فرستنده و دستور putchar('5'); کاراکتر '5' را هر 1000 میلی ثانیه برای کامپیوتر ارسال می کند .

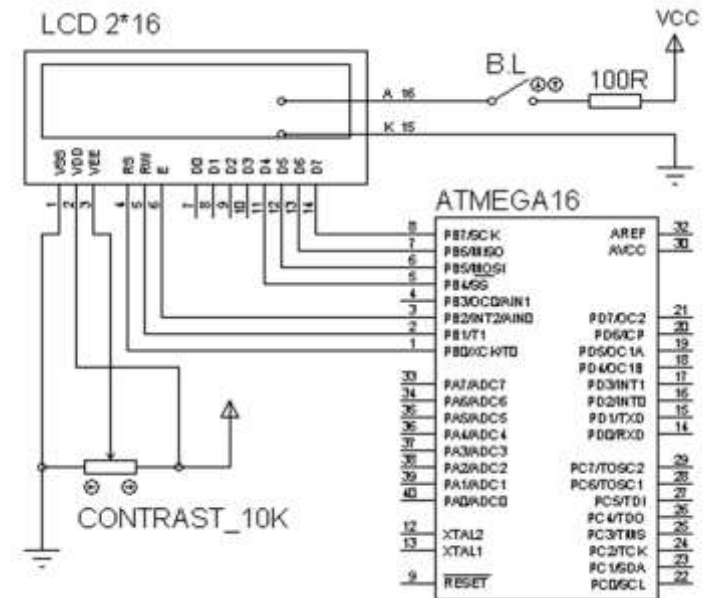
* توجه : شما برای ارتباط سریال بین کامپیوتر و میکروکنترلر باید یک سر کابل RS232 را در روی برد به D9 مادگی و سردیگر را به پشت case به COM1 یا COM2 وصل کنید و در برنامه از منوی Settings در قسمت Terminal ، COM1 یا COM2 را انتخاب کنید . حال برای دریافت اطلاعات فرستاده شده از طرف میکرو شما از منوی Tools در قسمت Terminal می توانید استفاده کنید .

برای انتخاب نوع ولتاژ مرجع باید از قسمت Volt. Ref. استفاده کنید. مقدار تبدیل شده به دیجیتال در صورتی که در قسمت Use 8 bits تیک نخورد در یک متغیر 10 bits ریخته می شود. برای مثال در فایل CD:AVR Example.3، پایه ADC.7 میکرو به پایه وسط سنسور دمای Im35 وصل شده است این سنسور به ازای هر 1 درجه سانتی گراد، 10 میلی ولت به میکرو می دهد. شما برای تنظیمات اولیه Example.3 در Codewizard باید در لبه ADC در قسمت Use 8 bits تیک بخورد و ولتاژ مرجع در قسمت Volt. Ref.، AVCC انتخاب کنید. در این برنامه هر 500 میلی ثانیه یکبار در حلقه while(1){} سنسور دما خوانده می شود و پس از محاسبه دما، عدد حاصل به کمک تابع ftoa با یک رقم اعشار به صورت رشته ای در متغیر str قرار داده شده و سپس بر روی LCD نشان داده می شود.

شماره پایه	سمبل	I/O	عملکرد
۱	GND	0 V
۲	Vcc	5 V
۳	Vee	تنظیم شدت نور (contrast)
۴	Rs	ورودی	انتخاب رجیستر
۵	R/W	ورودی	خواندن و نوشتن
۶	En	ورودی/ خروجی	فعال سازی
۷	DB0	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۸	DB1	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۹	DB2	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۱۰	DB3	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۱۱	DB4	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۱۲	DB5	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۱۳	DB6	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۱۴	DB7	ورودی/ خروجی	باس داده ۸ بیتی
۱۵	A	آند Back Light
۱۶	K	کاتد Back Light

توجه کنید که پایه های ۲ و ۱۵ به ترتیب به زمین و +5V در روی برد وصل شده اند و برای مثال در شکل زیر LCD به پورت B وصل شده است:

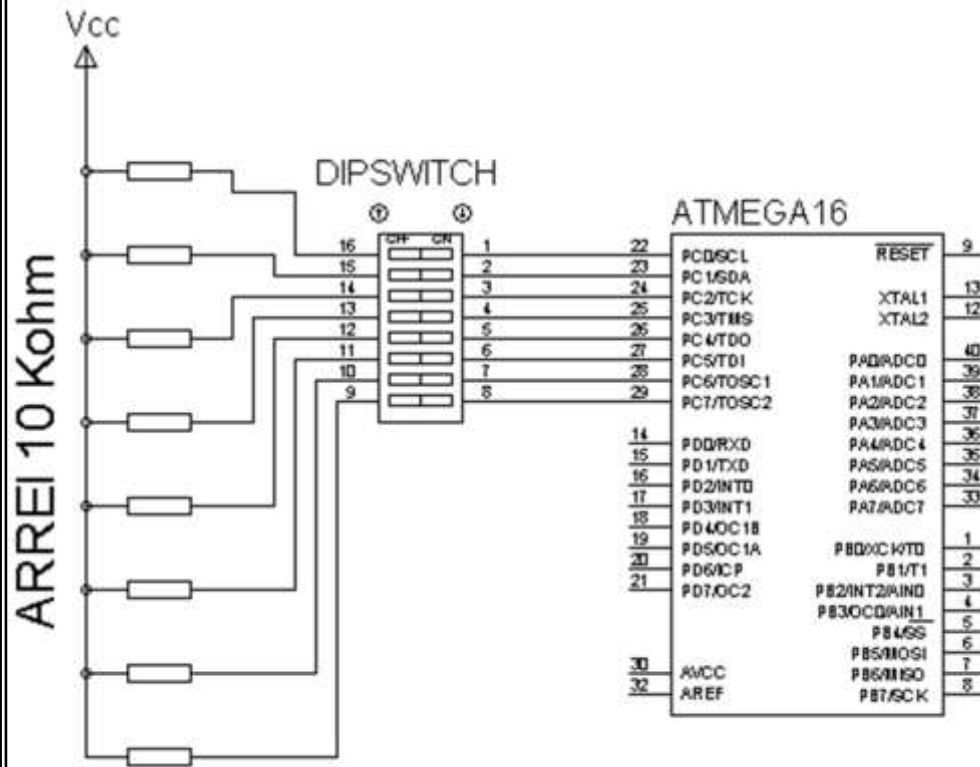
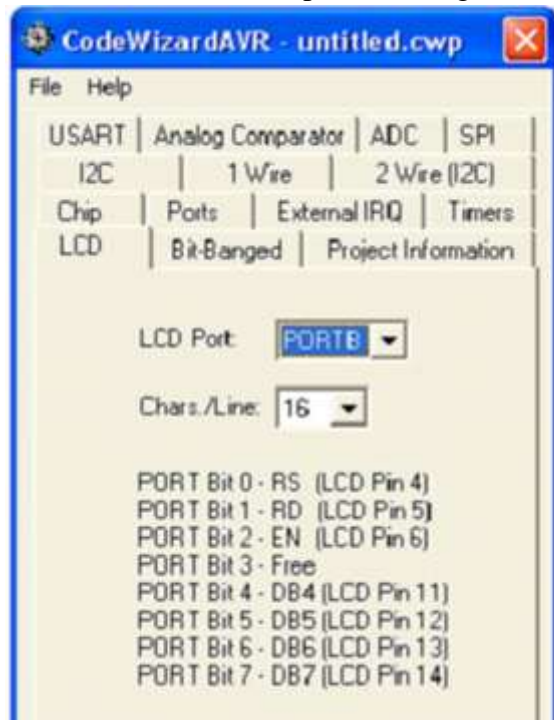
توجه کنید که برای تنظیم شدت نور کاراکترها باید در روی برد ولوم ۱۰ کیلو اهم

CONTRAST را با دوسو تنظیم کنید .

برای ارتباط بین میکروکنترلر و LCD طبق برنامه CodevisionAVR باید يك رابط housing (8pin) را طبق مداربالا به پورت X وصل کنید :

PORT X .0	_____	RS
PORT X .1	_____	RD
PORT X .2	_____	EN
PORT X .3	_____	NC
PORT X .4	_____	DB4
PORT X .5	_____	DB5
PORT X .6	_____	DB6
PORT X .7	_____	DB7

برای مثال در مداربالا، LCD به پورت B وصل شده است شما برای تنظیمات اولیه LCD در CodewizardAVR و بعد از انتخاب نوع تراشه و مقدار کریستال 11.0592MHz ، مشابه شکل صفحه 7، شما به لبه LCD را انتخاب نمایید، می توانید از قسمت LCD Port: ، پورتهی که به وسیله رابط housing (8pin) وصل شده را مشخص کنید.

فصل دهم :

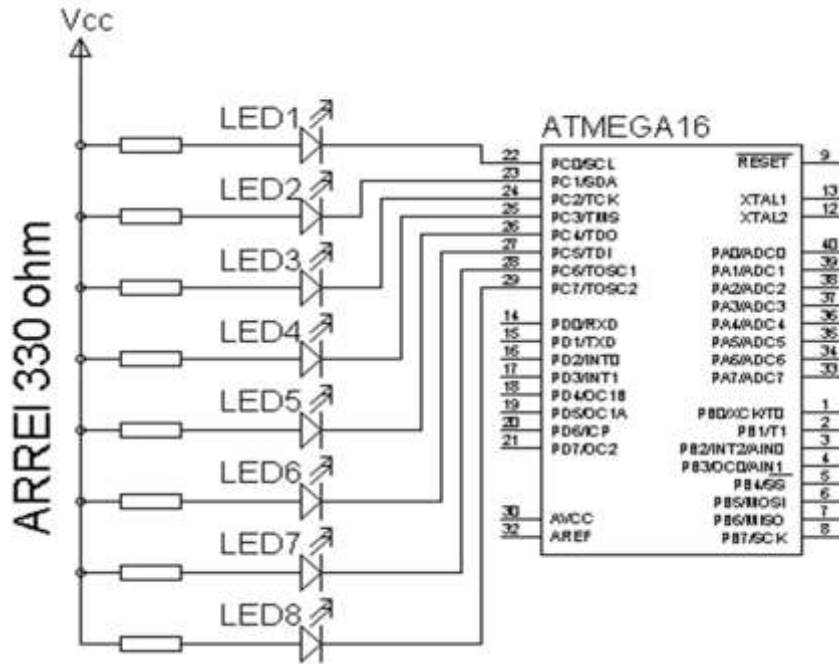
کار با آنالوگ به دیجیتال (ADC)

به منظور استفاده از adc (analog convertor digital) در روی برد با توجه به نقشه راهنمای برد PORTA.7 (ADC.7) با وصل کردن J3 به سر وسط (3 pin) pinheader ، که پایین J3 قرار وصل می شود و دو pin دیگر (3 pin) pinheader یکی به +Vcc و یکی به GND وصل شده اند و می توان با قرار دادن multitern (ohm 10k) و یا سنسور دمای lm35 و ... به پایه ADC.7 میکروکنترلر AVR ورودی آنالوگ داد و مقدار دیجیتال تحویل گرفت. برای تنظیمات اولیه ADC در CodeWizard ، بر روی لبه ADC کلیک کنید، با انتخاب گزینه ADC Enabled ، مبدل آنالوگ به دیجیتال را فعال نمایید. در این صورت صفحه ای مشابه شکل صفحه بعد ظاهر می شود :

فصل هشتم :

کاربا LEDs

LED ها مانند شکل زیر از طرف آند به وسیله يك مقاومت اره اي 9 pin به ولتاژ +5 volt وصل شده اند و شما با اتصال يك رابط 8pin housing به پورت دلخواه مي توانيد با صفر کردن هر يك از portx.0 تا portx.7 مانند فصل نحوه ايجا د يك پروژه جديد و پروگرم کردن آن ، LED ها را روشن و خاموش كنيد.

فصل نهم :

نحوه کار با dipswitch و push buton

pushbuton ها به GND (0 volt) وصل هستند و به عنوان ورودی منطقی صفر برای میکروکنترلر avr به کار برده می شوند و می توان به عنوان یک وقفه خارجی برای micro avr حساس به لبه پایین رونده استفاده شوند. dipswitch ها به +Vcc (+5 volt) وصل هستند و به عنوان ورودی منطقی 1 برای میکروکنترلر avr به کار برده می شوند و می توان به وسیله آنها برای مثال portx.0 تا portx.7 را هرکدام مانند شکل زیر pull up کرد :

برای انتخاب نوع LCD از نظر تعداد سطروستون شما مشابه شکل صفحه قبل در قسمت: Chars./Line ، فقط تعداد ستون های LCD را 16 انتخاب می کنید چون LCD روی برد 2*16 است. در فایل ساخته شده می بینید که `#include <lcd.h>` اضافه می شود این دستور به معنی استفاده از توابع LCD در برنامه است برای مثال شما می توانید در داخل برنامه در قسمت `while(1){}` دستورات زیر را بنویسید :

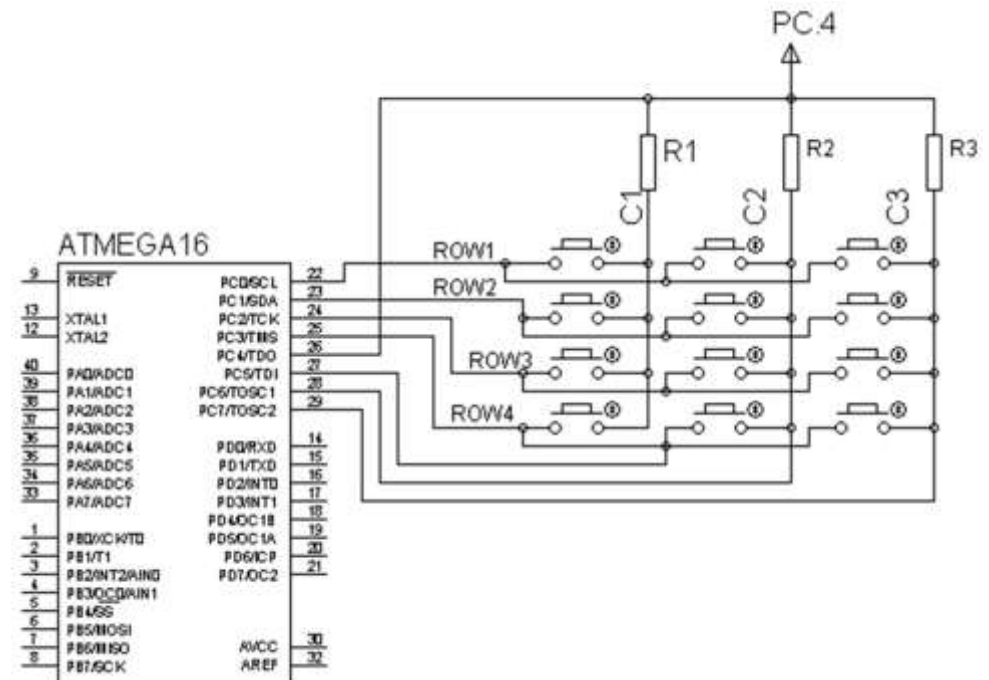
```
lcd_clear();
lcd_gotoxy(0,0);
lcd_putsf("Amir_kit");
lcd_gotoxy(0,1);
lcd_putchar('5');
```

دستور اول LCD را پاک می کند و دستور دوم مکان نما را به سطر صفرم و ستون صفرم می برد و دستور سوم Amir_kit را نمایش می دهد و دستور چهارم مکان نما را به سطر اول و ستون صفرم می برد و کاراکتر 5 را نمایش می دهد .

فصل پنجم :

کاربا keypad

شکل مداري keypad در صفحه بعد آمده است. و برای مثال به پورت C وصل شده است .

مقاومت های $R1=R2=R3=100\text{ ohm}$ هستند و برای pull up کردن ستون های C1 تا C3 در روی keypad قرار دارند .

در داخل CD AVR برای مثال Example.1 وجود دارد که شما برای اجرای آن، ابتدا برای تنظیمات اولیه Example.1 در CodewizardAVR باید در لبه LCD پورت B و لبه Ports رفته و پورت C را طبق جدول زیر این پورت را تنظیم کنید :

ورودی / خروجی	PORTC	Keypad
output	C.0	Row 1 (ردیف ۱)
output	C.1	Row 2 (ردیف ۲)
output	C.2	Row 3 (ردیف ۳)
output	C.3	Row 4 (ردیف ۴)
output	C.4	+Vcc (سیم قرمز)
input	C.5	Column 1 (ستون ۱)
input	C.6	Column 2 (ستون ۲)
input	C.7	Column 3 (ستون ۳)

توضیح برنامه Example.1 : ابتدا تمامی ردیفها (output) مقدار 1 منطقی هستند و ستونها (Input) با مقاومت Pull up , 100 ohm مقدار 1 منطقی هستند ، ابتدای برنامه بعد از { while (1) ; PORTC.0=0; ، می شود و ردیف اول keypad صفر می شود ، و بقیه ردیفها هنوز مقدار 1 منطقی هستند و در صورت فشار دادن یکی از کلیدهای 1 تا 3 یکی از ستونهای C1 تا C3 ، که به عنوان ورودی با مقاومت $R1$ (Pull up) ، مقدار 1 منطقی بودند ، صفر منطقی می شود و یکی از کلیدهای 1 تا 3 تشخیص داده می شود ، و در روی صفحه $2*16$ lcd نمایش داده میشود و در ادامه ; PORTC.0=1; و PORTC.1=0; میشود و ردیف دوم keypad صفر می شود و در صورت فشار دادن یکی از کلیدهای 4 تا 6 یکی از ستونهای C1 تا C3 ، که به عنوان ورودی با مقاومت Pull up مقدار 1 منطقی بودند ، صفر منطقی می شود و یکی از کلیدهای 4 تا 6 تشخیص داده می شود ، و در روی صفحه $2*16$ lcd نمایش داده میشود.

فصل ششم :

کار با Stepper motor

موتور پله ای 5 سیم دارد ، که یک سیم Com است به $V_{cc}+$ در روی برد وصل شده است . و 4 سیم دیگر که از چهار فاز آن بوده مانند شکل صفحه بعد به چهار خروجی در ایور ULN2003A وصل شده است .

قبل از اضافه کردن فایل سرآیند DS1307.h باید نام پورتهای از میکروکنترلر و شماره بیتهایی از آنرا که برای برقراری ارتباط با DS1307 ، از طریق باس I2C استفاده می شوند، مشخص نمایید.

توابع DS1307 به قرار زیراند :

Void rtc_init(unsigned char rs, unsigned char sqwe, unsigned char out)

این تابع تنظیمات اولیه مربوط به تراشه DS1307 را انجام می دهد.

Void rtc_get_time(unsigned char h, unsigned char m, unsigned char s)

این تابع زمان جاری اندازه گیری شده توسط RTC را برمی گرداند.

$somgh$ متغیرهایی هستند که زمان فعلی در آنها قرار می گیرد.

Void rtc_set_time(unsigned char h, unsigned char m, unsigned char s)

این تابع زمان جاری RTC را تنظیم می کند. پارامترهای $somgh$ بیانگر مقادیر ساعت، دقیقه و ثانیه هستند.

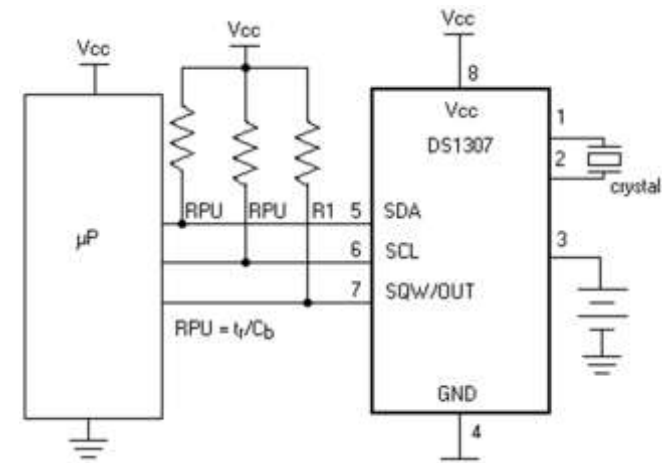
Void rtc_get_date(unsigned char *date, unsigned char *month, unsigned char *year)

این تابع تاریخ اندازه گیری شده توسط RTC را بر می گرداند.

اشاره گرهای *date,*month,*year باید به متغیرهایی که باید مقادیر روز، ماه و سال را دریافت نمایند، اشاره کنند.

Void rtc_set_date(unsigned char date, unsigned char month, unsigned char year)

این تابع تاریخ جاری RTC را در تنظیم می کند.

فصل هفتم : کار با RTC با تراشه DS1307

معرفی تراشه DS1307: DS1307 یک تراشه RTC سریال، با توان مصرفی کم و

خروجیهای BCD با ۵۶ بیت حافظه SRAM است که توسط شرکت Dallas Semiconductor ساخته شده است. آدرس و داده به صورت سریال و از طریق باس I2C منتقل می شوند. این تراشه اطلاعات ثانیه، دقیقه، ساعت، روز هفته، روز، ماه و سال را در خود نگه می دارد. علاوه بر این تعداد روزهای ماه، برای ماههایی با کمتر از ۳۱ روز و همچنین سال کبیسه به صورت خودکار در این تراشه در نظر گرفته می شوند. تقویم موجود در این تراشه به صورت میلادی تنظیم شده است. ساعت داخلی می تواند به صورت ۲۴ ساعته یا ۱۲ ساعته با نمایانگر AM/PM تنظیم گردد. DS1307 یک مدار داخلی برای تشخیص تغذیه دارد که در صورت قطع تغذیه تراشه، به صورت خودکار تغذیه خود را از باتری پشتیبان تامین می کند.

ترکیب پایه های این تراشه به صورت زیر است:

توضیح پایه های تراشه DS1307

X1 و X2: این دو پایه باید به کریستال کوارتز 32.768KHz متصل شوند.

VBAT: این پایه، ورودی تغذیه پشتیبان است که معمولاً به یک باتری 3V لیتیوم یا هر منبع انرژی دیگری با ولتاژی بین 2.5V تا 3.5V متصل می شود.

GND: این پایه به زمین متصل می شود.

SDA (Serial Data Input / Output): این پایه، خط داده در باس I2C است. پایه

SDA، به صورت open-Drain است و به یک مقاومت Pull-up خارجی نیاز دارد.

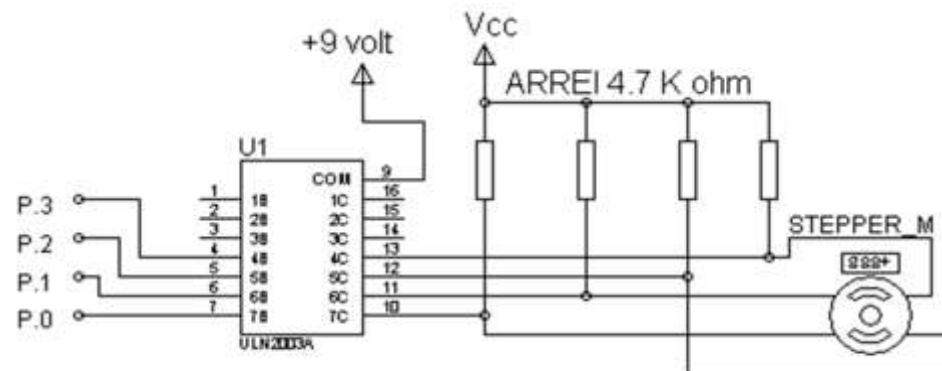
SCL (Serial Clock Input): این پایه، خط ورودی کلاک در باس I2C است که برای سنکرون کردن انتقال داده ها در ارتباط سریال به کار می رود. از آنجایی که این پایه open-Drain است به یک مقاومت Pull-up خارجی نیاز دارد.

SQW/OUT (Squar Wave / Output): زمانی که bit SQWE، برابر یک نوشته شود، پایه SQW/OUT یک موج مربعی را با فرکانس 1Hz، 4KHz، 8KHz یا 32KHz تولید می کند. این پایه به صورت open-Drain است و به یک مقاومت Pull-up خارجی نیاز دارد. این پایه می تواند با Vcc یا Vbat کار کند.

Vcc: این پایه منبع تغذیه اولیه تراشه است.

توابع RTC برای تراشه DS1307

از این توابع برای برقراری ارتباطی آسان بین برنامه های C و تراشه DS1307 از طریق باس I2C استفاده می شود. این توابع در فایل سرآیند DS1307.h هستند. مشخص نمایید.

درایور ULN2003A دارای 16 پایه است که پایه ۸ به GND و پایه ۹ به +9 volt که از پایه + پل دیود گرفته شده است و پایه های 1 تا 7 ورودی و به ترتیب پایه های 10 تا 16 خروجی هستند و با یک کردن ورودی، صفر در خروجی می دهد.

** توجه: با توجه به نقشه راهنمای برد p.0 تا p.3 را به وسیله رابط (4 pin) housing به

PORTX.0 تا PORTX.3 وصل کنید.

برای مثال در CD:AVR فایل Example.2 پین p.0 تا p.3 را به PORTC.0 تا PORTC.3 میکرو وصل شده است.

در این مثال از روش راه اندازی موتورپله ای به روش دو فاز یعنی با توجه به جدول زیر در هر مرحله دو فاز یک منطقی (فعال) می شوند و موتورپله ای یک step می چرخد.

	مرحله	p.0	p.1	p.2	p.3	
Cw	۱	1	1	0	0	Ccw
	۲	0	1	1	0	
	۳	0	0	1	1	
	۴	1	0	0	1	

در برنامه متغیر step در ابتدا برابر step=0xcc (11001100 باینری) می شود و در هر بار اجرای حلقه {While(1)} در ابتدای این حلقه در PORTC با دستور PORTC = step ریخته می شود. توجه کنید در مثال Example.2 مراحل ۱ تا ۴ صورت می گیرد و جهت چرخش Cw (ساعتگرد) است.